

ЧИ ДОБРЕ НАВЧАЮТЬ В УНІВЕРСИТЕТІ?

ПІДСУМОК УЧАСТІ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ

У 6-МУ КОНГРЕСІ БАЛКАНСЬКОГО ГЕОФІЗИЧНОГО ТОВАРИСТВА

У Будапешті з 3 по 6 жовтня 2011 р. відбулася головна подія в геонауковому житті Балканського регіону – конференція і виставка 6-го конгресу Балканського геофізичного товариства (6th Congress of BGS 2011), який вже традиційно проводиться через 2–3 роки країнами-засновниками. Балканське геофізичне товариство (BGS) є некомерційною організацією, яка створена відповідно до угоди, що була підписана між геофізичними товариствами балканських країн у 1993 р. у м. Флоріна (Греція) з метою сприяння співпраці та взаємодопомоги між геофізиками країн-членів. Членами BGS є геофізичні товариства Албанії, Болгарії, Греції, Румунське товариство геофізиків, Асоціація угорських геофізиків та геофізиків і екологів Сербії, а також Палата геофізиків-інженерів Туреччини. Товариство співпрацює з членами національних геофізичних товариств, з авторитетними професійними міжнародними асоціаціями і товариствами – Європейською асоціацією геовчених та інженерів (EAGE), Товариством розвідувальної геофізики (SEG). EAGE приділяє велику увагу організації конгресу, підкреслюючи важливість події для Європи.

Мета конгресу – об'єднання зусиль, спрямованих на розширення наукових і ділових контактів, міжнародну інтеграцію геовчених і виробничників, зацікавлених у вивченні Балканського регіону, популяризацію наукової діяльності серед молоді. Регулярне традиційне проведення цього заходу є цінним джерелом інформації для фахівців різних напрямів фундаментальної та прикладної геофізики і суміжних наук, чудова можливість обміну досвідом і налагодженням партнерських відносин.

Попередні конгреси були проведені в Афінах (1996), Стамбулі (1999), Софії (2002), Бухаресті (2005) і Белграді (2009).

Організатор 6-го конгресу – Асоціація угорських геофізиків, яка постійно підтримує професійні інтереси своїх членів, проводить презентації, семінари, конференції, дискусії, конкурси, співпрацює з технічними та науковими асоціаціями, геофізичними кафедрами і факультетами закордонних університетів й навчальними закладами Угорщини.

Церемонію відкриття 6-го геофізичного конгресу провів István Késmárky, президент Асоціації угорських геофізиків. Вітальні слова виголосили Gyula Hutiray, заступник мера Будапешта, а також представники EAGE та SEG.

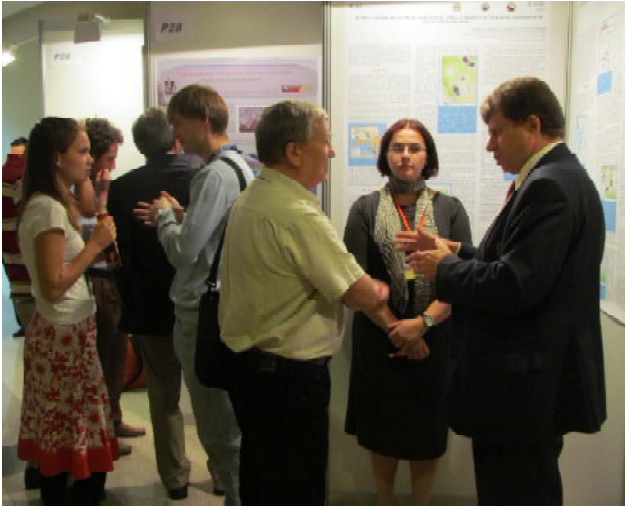
Три дні конгресу пройшли у приміщенні готелю “Mercury”: 8 конференц-залів і 716 м² виставкової площі забезпечили максимальний комфорт під час проведення засідань, постерних секцій і технічної виставки. У цьому науковому заході взяли участь 213 представників (серед них 144 доповідачів) із 28 країн; крім учасників з країн Балканського регіону були присутні науковці з США, Німеччини, Франції, Іспанії, Російської Федерації, України та інших держав.

Наукова програма конференції була підготовлена програмним комітетом, до складу якого увійшли представники кожної з країн-засновниць BGS. Тематика доповідей охоплювала майже всі питання геофізичної дисципліни від теоретичної до прикладної її складової. Щоб привернути більшу кількість учасників для розв'язання регіональних геофізичних проблем, особливу увагу було приділено висвітленню специфічних питань з розділенням їх на нові ідеї відносно досліджень, нових технологій, нових підходів.

Упродовж трьох днів учасники конгресу заслухали 82 доповіді. Конференція і виставка BGS Congress 2011 сфокусували свою увагу на сучасних методах: геофізики для енергоносіїв (geophysics for energy), гравіметрії та управління базами даних (gravity and database management), обробки сейсмічних даних (seismic data processing), сейсмології (seismology), інженерної геофізики (engineering geophysics), геофізики в археології (geophysics in archaeology), рудної геофізики (mining geophysics), екологічних досліджень (environmental investigations), геомагнетизму (geomagnetics), дослідження літосфери та мантиї (lithosphere and mantle investigations), інтерпретації сейсмічних даних (seismic interpretation), а також на геофізичних дослідженнях свердловин (well-logging) та нових сейсмічних перспективах (new seismic vistas).

Крім того, всі бажаючі могли ознайомитися з 9 секціями стендових презентацій, де було представлено 64 доповіді, в яких йшлося про гравіметрію та магнетизм, археологію, дистанційне зондування, геотермальні дослідження, сейсмологію, сейсмічні методи, геофізичні дослідження свердловин, інженерну геофізику, прикладну геофізику, геоелектричні методи та приповерхневі дослідження.

На технічній виставці свої досягнення демонстрували 25 компаній та організацій. У виставці

Професор М.А. Якимчук зі студентами біля стендів під час жвавого обговорення доповідей

брали участь переважно європейські та американські компанії. Під час технічної виставки були проведені польові презентації найсучаснішого обладнання в галузі геоелектрики, магнітометрії, сейсмотомографії, а також надана можливість не лише оглянути технічні та технологічні новинки в галузі геофізики, а й особисто протестувати, перевірити їх у роботі, відвідавши польову демонстрацію, яка відбулася поряд з готелем “Mercury”.

Україну на конгресі представляв член-кореспондент НАН України М.А. Якимчук – президент Всеукраїнської асоціації геоінформатики (ВАГ) та Українського осередку Європейської асоціації геовчених та інженерів (EAGE Local Chapter Kyiv).

Опікуючись підвищенням престижу наукової діяльності серед молоді, М.А. Якимчук особисто ініціює та заохочує участь студентів у наукових конференціях та інших науково-навчальних заходах. Завдяки членству в EAGE у студентів і молодих учених з'явилась можливість брати участь у міжнародних конференціях, що проводяться у Європі та світі. За фінансової підтримки громадської організації ВАГ свою можливість участі у конгресі реалізували студенти Київського національного університету (КНУ) імені Тараса Шевченка: Тройніч Костянтин, Шаврін Сергій (студенти II курсу магістратури геологічного факультету), Ширков Богдан (студент I курсу магістратури геологічного факультету), а також Слизька Катерина – аспірантка I курсу географічного факультету.

Студенти виступили на конференції з такими доповідями: “Перспективи нафтогазоносності шельфу Антарктичного півострова за результатами спеціальної обробки супутникових даних”; “Використання даних дистанційних зондувань для оперативного визначення перспективності на нафту і газ”; “Використання спеціального методу об-

робки даних дистанційного зондування для оперативної оцінки перспектив рудоносності”.

Організатори конференції підготувалися з особливою увагою до участі у конгресі студентів і молодих геофізиків, передбачивши насичену програму, яку спонсорував студентський фонд. Серед усього різноманіття пропозицій для спілкування були організовані постерні майданчики, центр зайнятості та університетський куточок, геовікторини, дебати початківців і професіоналів тощо. Ці заходи відчутно вплинули на встановлення дружних контактів молодих фахівців із різних країн.

Особливу популярність за сприяння EAGE набула традиційна для конференцій геовікторина (GeoQuiz) “Виклик для студентів і молоді”, що проводиться для студентів університетів і молодих геовчених. За умовами турніру на професійну майстерність змагались команди, що склалися із 3 учасників. У геовікторині взяли участь 10 команд (29 студентів і молодих вчених віком до 30 років із Болгарії, Угорщини, України і Туреччини). Впродовж години учасники конкурсу гри з неймовірним азартом виборювали перемогу. Враховували результати чотирьох складових конкурсної програми: питання з історії Балканського геофізичного товариства (BGS) і географії країн-засновниць товариства, а також із сейсмометрії, несейсмічної геофізики та інших напрямів геонаук – геології, географії, геодезії.

Переможцем стала українська команда “Київ” з геологічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка у складі студентів-магістрів кафедри геофізики: Богдана Ширкова, Костянтина Тройніча та Сергія Шавріна, яка виявилася найрудованішою і найінформованішою і дала правильні відповіді на 83 % поставлених питань. Друге місце отримала спільна команда GES (Geophysical

Українська команда “Київ” під час конкурсу

Команда Київського національного університету імені Тараса Шевченка з організаторами конференції (зліва направо): С. Шаврін, проф. Snezana Komatina-Petrovic (голова Асоціації геофізиків і екологів Сербії), К. Тройніч, проф. М. Якимчук, Б. Ширков, д-р István Késmárky, президент Асоціації угорських геофізиків, Zsuzsanna Hegybíró (голова комітету з членства та кооперації EAGE)

Services Ltd.) та Геофізичного інституту імені Лоранда Етвеша (Eötvös Loránd Geophysical Institute of Hungary) (ELGI, Угорщина) з результатом 72 %. Третє місце дісталось команді з University of Miskolc (Угорщина) з результатом 63 %.

На церемонії закриття конгресу авторів кращої стендової і усної доповіді, переможців гео-вікторини GeoQuiz нагородили цінними призами – оздобленими за національними мотивами сувенірами та збіркою праць видатного угорського геофізика Лоранда Етвеша, які були підготовлені для призерів ELGI (Угорщина).

Без подарунку не лишилися і решта учасників – усі отримали “Фотопутівник по Будапешту”, в якому описані найцікавіші і найромантичніші місця цього неперевершено гарного парку архітектурних шедеврів.

Призи були надані Європейською мережею для дослідження в галузі геоенергії (ENeRG) – єдиної у Європі відкритої для всіх європейських організацій мережі у галузі геоенергії, що просуває проведення наукових досліджень, розробку та впровадження технологій, пов’язаних з пошуком глибинних джерел енергії Землі для потреб європейської промисловості.

Церемонія закриття 6-го конгресу завершилась урочистою передачею прапору BGS наступному, 7-му конгресу Балканського геофізичного товариства, який широко відкриє двері в світ геологічної науки і техніки в 2013 р. у Тірані, Албанія.

Три дні напруженої роботи вичерпали наукову програму конгресу, незабутнє враження від участі у якому додала вечірня прогулянка на плавучому ресторані “Будапешт” по Дунаю з феєричними краєвидами нічного міста під чарівні звуки піаніно.

Студенти привезли додому 1-ше місце! Ця подія – чудовий подарунок-подяка рідному університету, критерій оцінки діяльності викладачів, які дають студентам фундаментальні знання та опікуються їх професійним розвитком.

Перемога також позитивно вплинула на студентську аудиторію геологічного факультету – надихнула на впевненість у завтрашньому дні, стала поштовхом для підвищення престижу наукової діяльності, а це, в свою чергу, дає надію на істотне поповнення наукової сфери талановитою молоддю.

Завдяки великій увазі до розвитку професійних навичок у студентів, 6-й конгрес BGS був особливо цікавий для молоді. Студентська гео-вікторина дійсно мала величезний успіх, і EAGE вже планує наступне “велике випробування”.

О.О. Татарінова, С. Шаврін